

Kommunal - og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Vår saksbehandler/tlf.
Kristi Agerup/22037547

Vår ref.
2011/02727
Deres ref.
11/906-1 JEA

Oslo,
29.6.2011

NOU 2011:13 Kompetansearbeidsplasser - drivkraft for vekst i hele landet - høringsvar fra Forskningsrådet

Vi viser til brev fra Kommunal – og regionaldepartementet datert 31. mars 2011, hvor Forskningsrådet inviteres til å komme med synspunkter på NOU 2011:3 “Kompetansearbeidsplasser som drivkraft for vekst i hele landet” og utvalgets analyser, vurderinger og forslag. Departementet ber også om forslag til justering av de tiltak som foreslås i utredningen, og også om andre forslag til tiltak som vil sikre bedre spredning av statlige arbeidsplasser og kompetansearbeidsplasser over hele landet og rekruttering til kompetansearbeidsplasser i distriktene.

Forskningsrådet takker for muligheten til å komme med innspill og deltar gjerne i en dialog om oppfølging av utredningen. I sin høringsuttalelse ønsker Forskningsrådet primært å fokusere på bedrifts- og næringsrettede virkemidler samt behov for kunnskapssamarbeid mellom kompetansemiljøer og lokalt næringsliv.

Forskningsrådets hovedsynspunkter på utredningen er:

- Forskningsrådet vil berømme utvalget for et godt arbeid med mange gode forslag til tiltak.
- Forskningsrådet er enig i at det må satses sterkere på næringsklynger og kompetansemiljøer. Forskningsrådet støtter utvalgets anbefaling om at virkemidler som har som mål bl. a. å utvikle næringsklynger og kompetansemiljøer prioriteres (s. 104). En gjennomgang av disse for å vurdere i hvilken grad det kan være hensiktsmessig med en samordning, kan anbefales.
- Forskningsrådet peker på behovet for å få til bedre samarbeid mellom regionale kompetansemiljøer og næringsliv, og nødvendigheten av at kompetansemiljøene fremstår som relevante og aktuelle samarbeidspartnere for det regionale næringslivet.

Siden 2004 har Forskningsrådet etablert i alt 13 regionkontor. Disse jobber aktivt med å synliggjøre hvordan forskning kan bidra til nyskaping og innovasjon i regionene med å få økt fokus på FoU i regionale utviklingsplaner, samt mobilisere til økt innovasjon i næringsliv og offentlig sektor. De er også sentrale aktører for å få til økt samarbeid mellom regionale bedrifter, offentlige virksomheter og

FoU-institusjoner. Forskningsrådet ser etter hvert gode resultater av dette arbeidet, og ønsker å fortsette denne satsingen og styrke innsatsen.

Sammen med Innovasjon Norge og SIVA forvalter Forskningsrådet næringsklyngeprogrammet National Centres of Expertise (NCE- programmet). Her har Forskningsrådet et spesielt ansvar som FoU-kontakt overfor det enkelte NCE. Erfaringer både fra Norge og utlandet dokumenterer at “spin-outs/spin-offs” i klynger gjennomgående har større verdiskapning og høyere overlevelsesrate enn i gründerbaserte oppstartsbedrifter. Slike klynger har også positive ringvirkninger på innovasjon i de etablerte bedriftene og fungerer som magnet på nye initiativ og bedrifter. Sammen med resten av virkemiddelapparatet har Forskningsrådet derfor en ambisjon om å forsterke klyngeprosjektene FoU- og innovasjonskapasitet. Dette synes å være helt i tråd med utvalgets anbefalinger.

Forskningsrådets VRI-program (Virkemidler for regional innovasjon) omtales i utredningen på side 104. Programmet har som formål å mobilisere til økt forskning og innovasjon i regionene, gjennom ulike tiltak for å stimulere til regional samhandling. Forskningsrådets vurdering er at programmets mål og den analyse som ligger bak utformingen av programmet i stor grad samsvarer med den vurderingen utvalget gjør om betydningen av regionalt samarbeid for utviklingen av arbeidsplasser med høy kompetanse. Erfaringene så langt er at VRI representerer en type satsing som kan gi gode resultater. Utvalget viser til at offentlige arbeidsplasser mange steder er viktige kompetansesarbeidsplasser (s. 100). VRI vil kunne samarbeide med og støtte opp under offentlig sektor både som tilrettelegger og innovasjonsaktør. En styrking av VRI til også å omfatte denne sektoren vil etter Forskningsrådets vurdering kunne bidra positivt til målsettingen om flere kompetansesarbeidsplasser i hele landet. Effekten av VRI vil sannsynligvis være spesielt god i områder hvor offentlig sektor utgjør en stor del av høykompetansesarbeidsplassene.

Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK) er et av de tverrgående målene i Forskningsmeldingen, og Forskningsrådet vil vise til utvalgets påpekning av viktigheten av dette arbeidet. Utvalget peker på at UoH- og instituttsektoren kan spille en vesentlig rolle knyttet til lokal kunnskapsformidling og innovasjon (s. 114), men at innretningen og spesialiseringen må være tilpasset behovet til nærings- og arbeidslivet i regionen. Forskningsrådet er enig i dette, og mener at økt samarbeid mellom slike kunnskapsmiljøer og virkemiddelapparatet kan gi betydelige gevinster. Økt satsing på brukerstyrt forskning og en styrking av strategiske prosjekter rettet mot UoH- og instituttsektorens samarbeid med lokalt næringsliv og offentlig sektor vil bidra vesentlig til økt kompetanse og flere kompetansesarbeidsplasser.

Forskningsrådet vil generelt peke på fordelene ved å oppnå kritisk masse i kompetansemiljøer knyttet til f.eks. kommunesektoren. Større fagmiljøer er klart mer attraktive for personer med høyere utdanning, og kan derfor virke positivt for rekrutteringen til kompetansesarbeidsplasser i distriktene.

Forskningsrådet har et klart mandat som forsknings- og innovasjonspolitisk rådgiver, og ønsker sammen med det øvrige virkemiddelapparatet å spille en aktiv rolle i etablering og styrking av kompetansesarbeidsplasser i distriktene.

Med vennlig hilsen
Norges forskningsråd

Arvid Hallén
Administrerende direktør